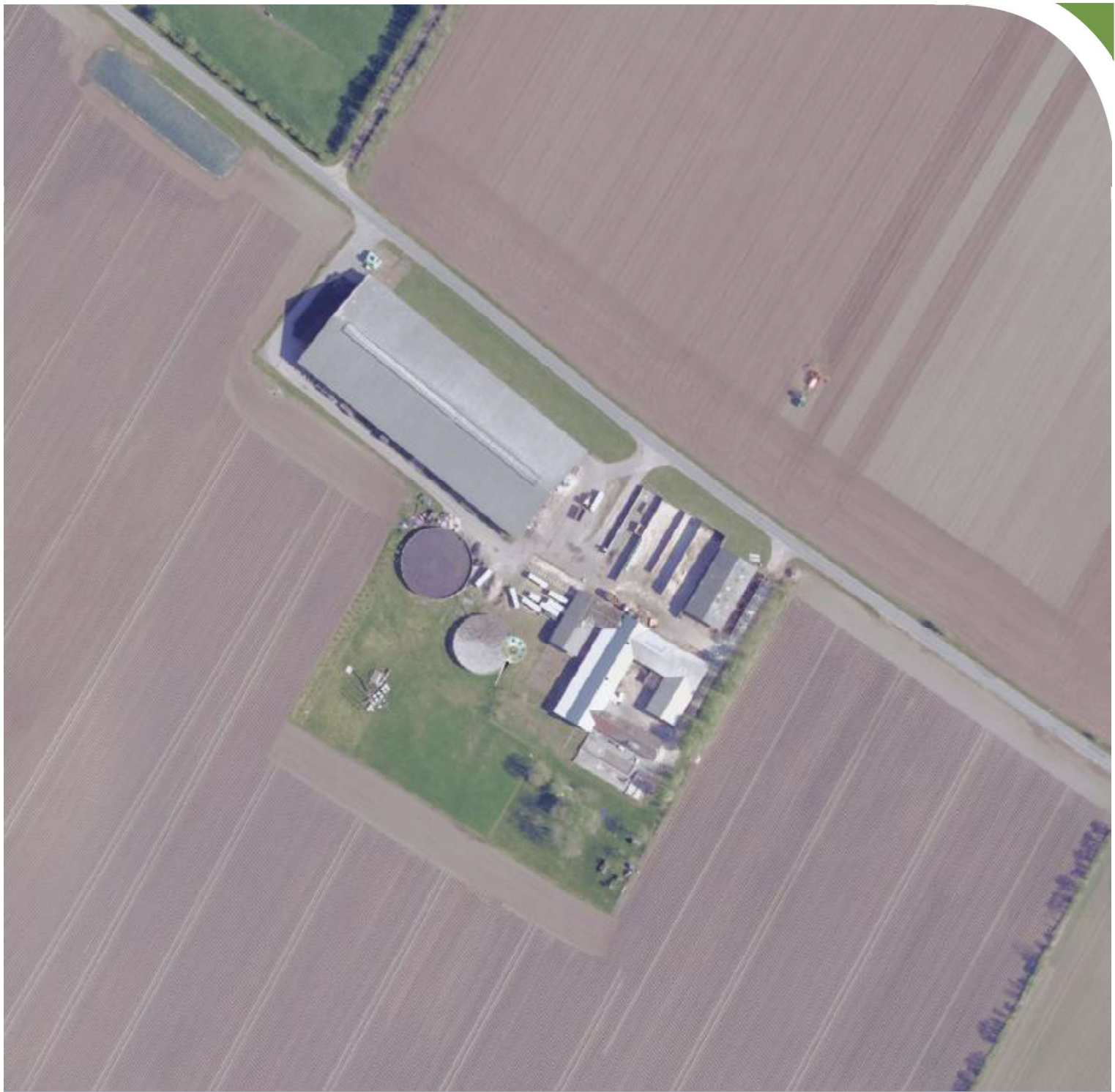

Miljøkonsekvensrapport for Sommervej 12

Michael Hansen

Sommervej 12

6760 Ribe

Udarbejdet den 12. juni 2026

Af miljørådgiver Nina Laudal Jensen

Ejer	Michael Hansen
Driftsherre	Michael Hansen
Kontakt	Michael Hansen – Tlf.: 30329609
Husdyrbrugets adresse	Sommervej 12, 6760 Ribe
Ejendomsnr.	BFE-nr.:8069976
Matrikel og ejerlav	20c, Kalvslund By, Kalvslund
CHR	44981
CVR / P-nummer	35933085
Konsulent/rådgiver	Nina Laudal Jensen/SAGRO
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 247775
Ansøgning efter husdyrloven	§ 16 a
Bilag	Skema nr.: 247775 er vedhæftet følgende bilag; - Miljøkonsekvensrapport

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Ikke teknisk resumé.....	5
Basisoplysninger	6
Tidligere godkendelser	6
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	7
Biaktiviteter	8
IE-brug	8
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	8
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	8
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	8
Indretning og drift	8
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	12
Foderopbevaring	14
Afløbsforhold.....	14
Beliggenhed	15
Planforhold	15
Landskab.....	16
Afstandskrav	18
Naturområder.....	19
Ammoniakemission	19
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	20
Kategori 1-natur	20
Kategori 2-natur	20
Kategori 3-natur	20
§ 3 områder	20
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	21
National beskyttelse af arter af planter og dyr	22
Biodiversitet – Den danske Rødliste	22
Lugt	22
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	23
Støv.....	23
Støj.....	23

Rystelser	24
Lys	24
Til- og frakørsels forhold.....	25
Transporter	25
Fluer og skadedyr	26
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	27
Forslag til egenkontrol.....	28
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	29
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	29
Affald	29
Døde dyr	30
Grundvand	30
Vandforbrug og vandinstallationer	31
Energi.....	31
Klima	32
BAT (ammoniak)	33
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	34
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet.....	35
Befolkningen og menneskers sundhed	35
Alternative løsninger	36
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	36
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	36

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport omhandler den ansøgte § 16 a-miljøgodkendelse for husdyrbruget beliggende på Sommervej 12, 6760 Ribe, Esbjerg Kommune.

Rapporten redegør for eksisterende forhold, det ansøgte projekt samt de forventede miljømæssige konsekvenser af projektets gennemførelse.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 300 af 20/03/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Ikke teknisk resumé

Beskrivelse af projektet

Michael Hansen søger om en § 16 a-miljøgodkendelse for ejendommen beliggende på Sommervej 12, 6760 Ribe. Ansøgningen omfatter opførelse af en velfærdsstald og en kalvestald, udvidelse af kalvepladser samt ombygning af eksisterende ældre stalde. Derudover søges der om lovliggørelse af et eksisterende udendørs foderbord samt en fasanvoliere.

Landskabelige forhold

De nye stalde og anlæg opføres i direkte tilknytning til ejendommens eksisterende driftsbygninger. Placeringen er valgt syd for den eksisterende kostald, hvilket sikrer en naturlig sammenhæng med det nuværende anlæg og en hensigtsmæssig disponering af bygningsmassen i landskabet.

Afstandskrav

Afstandskravene for det ansøgte byggeri er overordnet overholdt, idet anlæggets afstande til de relevante områder generelt er større end eller lig med de gældende krav. Der søges dog dispensation i enkelte tilfælde.

Det udendørs foderbord er placeret ca. 11 meter fra offentlig vej og overholder dermed ikke afstandskravet. Foderbordet udgør imidlertid en mindre udvidelse af et eksisterende anlæg og vurderes ikke at medføre øgede gener for omgivelserne.

Endvidere er afstandene til vandboringerne med DGU nr. 140.977 og DGU nr. 140.949 henholdsvis ca. 19 m og 23 m, hvilket er mindre end det generelle afstandskrav på 25 m for bygninger med dyr eller husdyrgødning. Det bemærkes dog, at bygninger med dyr i den fremtidige drift vil være placeret længere fra boringerne end i nudriften, idet stald 5 reduceres.

Potentielle gener

Lovens krav til maksimal lugtpåvirkning af naboer, byområder og samlet bebyggelse er overholdt. Støj- og vibrationspåvirkninger fra stalde og øvrige installationer vurderes at være begrænsede, idet langt størstedelen af aktiviteterne foregår indendørs.

Flue- og skadedyrsbekæmpelse indgår som en fast del af den daglige drift. Døde dyr opbevares på en måde, så de ikke er synlige for forbipasserende og ikke giver anledning til gener.

Samlet set vurderes det, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lys, skadedyr, fluer, opbevaring af døde dyr eller øget trafik.

Påvirkning af natur

Der er gennemført beregninger af ammoniaknedfald på nærliggende naturområder. Anlægget er beliggende ca. 3,8 km syd for nærmeste kategori 1-naturområde, hvor totaldepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, hvilket overholder gældende krav.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er beliggende ca. 1 km nordvest for anlægget, hvor totaldepositionen er beregnet til 0,2 kg N/ha/år og dermed ligger under grænseværdien på 1,0 kg N/ha/år.

Beregninger viser desuden, at merdepositionen på de nærmeste kategori 3-naturområder ikke overstiger 1,0 kg N/ha/år.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er omfattet af krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på at begrænse miljøpåvirkninger, herunder reduktion af ammoniakfordampning. Beregninger foretaget i Husdyrgodkendelse.dk dokumenterer, at anlægget overholder de gældende BAT-krav.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Afgørelse		Projektets omfang
§12 godkendelse 28. september 2010	En udvidelse af dyreholdet fra 189 køer, 20,3 kvieopdræt (0-6 mdr.) og 8 kvier (26-28 mdr.) til 330 køer, 33 kvieopdræt og 165 tyrekalve (40-55 kg). Dette svarer til en udvidelse fra 262,54 dyreenheder til 459,83 dyreenheder. · Udvidelse af eksisterende staldanlæg med 60 m, 2400 m ² . · Etablering af maskinhal på 1250 m ² . · Etablering af plansilo, 1500 m ² , møddingsplads, 225 m ² og gylletank, 2000 m ³ .	330 køer, 33 kvieopdræt og 165 tyrekalve (40-55 kg).
Skift i dyretype 18. august 2014	Skiftet omfatter udtagning af to bygninger (ikke etableret) og ibrugtagning af ældre bygningssæt.	220 køer, 100 opdræt (6-27 mdr.), 53 småkalve (0-6 mdr.) og 110 tyrekalve (40-55 kg)
Tillæg til § 12 godkendelse 8. december 2017	Godkendelsen omfatter · En udvidelse af dyreholdet fra 220 køer, 100 opdræt (6-27 mdr.), 53 småkalve (0-6 mdr.) og 110 tyrekalve (40-55 kg) til 406 køer, 100 opdræt (24-27 mdr.) 15 småkalve (0-1 mdr.) og 203 tyrekalve (40-55 kg). Dette svarer til en udvidelse fra 372,3 dyreenheder til 638,3 dyreenheder. · Etablering af 1.200 m ² stald	406 køer, 100 kvier (24-27 mdr.), 15 småkalve (0-1 mdr.) og 203 tyrekalve (40-55 kg).

	samt drivgang mellem ny stald og eksisterende stald. · Ændring af maskinhus til stald. · Ændring af lade/stald til stald. · Etablering af 5.000 m ³ ekstern gyllebeholder, som placeres på matr. 21a Kalvslund By.	
Accept af anmeldelse af vinteropstaldning 11. februar 2019		Etablering af 199 m ² produktionsareal til vinteropstaldning af afgræssende dyr
Afgørelse om ikke-godkendelsespligt 10. februar 2023		Ændring i ydre dimensioner på ny stald syd for eksisterende kostald.
Ansøgt §16a miljøgodkendelse		

Tabel 1. Tidligere godkendelser

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Ansøger og ejer og driver ikke andre ejendomme med husdyrproduktion indenfor 100 meter fra Sommervej 12, 6760 Ribe, og vil derfor ikke være teknisk og forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Ejendomme med ejere på samme adresse:					
Ejers navn	Kommune	BFENummer.	Ejendomsbeliggenhed	Ejendomstype	
Emilie Kathrine Dahl	Vejen	100006112	Kamtrup Skolevej 13, Sdr Hygum, 6630 Rødding	Samlet fast ejendom (Landbrug)	
Michael Hansen	Esbjerg	5058677	Koldingvej 115A, Kalvslund, 6760 Ribe	Samlet fast ejendom	
Michael Hansen	Esbjerg	1511198	Koldingvej 48, Kalvslund, 6760 Ribe	Samlet fast ejendom (Landbrug)	
Michael Hansen	Esbjerg	8069976	Sommervej 12, Kalvslund, 6760 Ribe	Samlet fast ejendom (Landbrug)	
Michael Hansen	Vejen	5195195	Fæstedvej 9, Fæsted, 6630 Rødding	Samlet fast ejendom	

Tabel 2. Ejendomme som ejes af ansøger

Ejendomme hvorpå der er registreret dyrehold:

- Koldingvej 151, 6760 Ribe – kviehotel
- Knorborg Vestervej 6, 6630 Rødding – kviehotel
- Koldingvej 48, 6760 Ribe – fårebesætning

50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig er beregnet til 83 m (model: NY).
 Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 m eller derunder. Minimumsafstanden for forureningsmæssigt forbundet er derfor 100 m.

Figur 1. Klip fra Husdyrgodkendelse.dk som viser beregning for hvornår der er samdrift på denne ejendom

På baggrund af ovenstående vurderes det at ejendommene ikke er forureningsmæssige forbundet, derfor er det ikke nødvendigt at vurdere om der er teknisk eller driftsmæssig forbindelse. Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Sommervej 12.

Biaktiviteter

Ingen biaktiviteter.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da det er et kvægbrug.

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

Den ansøgte udvidelse samt den ønskede fleksibilitet i dyresammensætningen vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendig for at sikre en rationel, effektiv og fremtidssikret drift af husdyrbruget. Etableringen af en velfærdsstald til nykælvere, opstarts- og goldkøer skal understøtte en forbedret dyrevelfærd og bidrage til at opfylde kommende lovkrav frem mod 2034. Derudover skal etablering af bedre faciliteter i form af en ny kalvestald samt ombygning af eksisterende ældre stalde bidrage til at styrke dyrevelfærden og forbedre arbejdsgangene.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der ansøges om opførelse af en ny stald med dybstrøelse og fast drænet gulv. Stalden opføres med et areal på ca. 56 m i længden og 33,6 m i bredden og indrettes med henblik på at sikre gode staldforhold og optimal drift.

Derudover ansøges der om opførelse af en kalvestald med en størrelse på ca. 57 m i længden og 12,4 m i bredden, som skal bidrage til forbedrede forhold for kalvene.

Projektet omfatter endvidere udvidelse af eksisterende kalveplads samt ombygning og modernisering af ældre stalde med henblik på at forbedre både dyrevelfærd og arbejdsgange i den daglige drift.

Der søges desuden om lovliggørelse af et eksisterende udendørs foderbord samt en fasanvoliere.

De nye bygninger opføres i tilknytning til det eksisterende anlæg og udføres i samme stil og materialevalg som den nuværende kostald, således at der sikres sammenhæng i bebyggelsen.

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

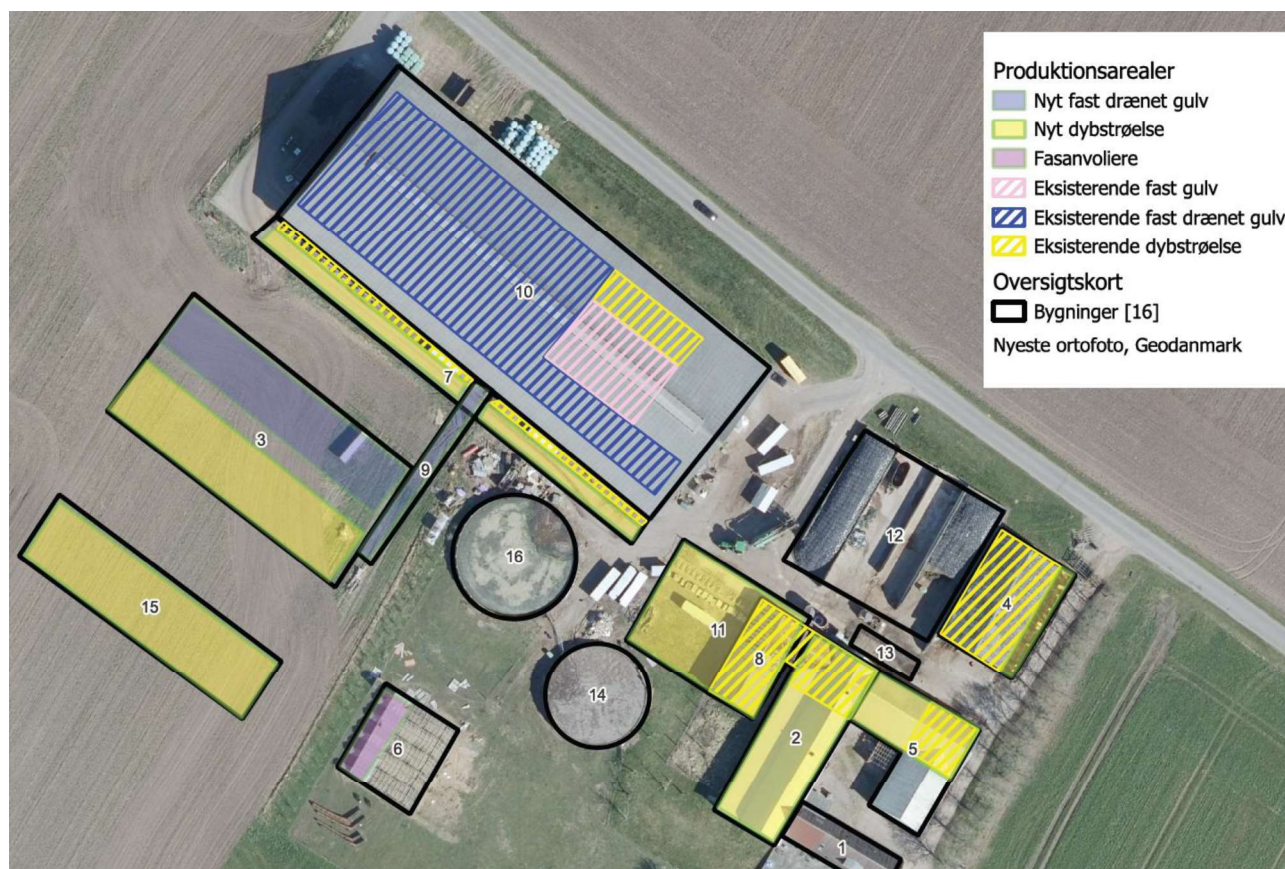
Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kidsenheder	Produktion	Antal måneder udegløende	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
10. Stald	4128	Naturlig ventilation	3 m	(#739362) Fløegruppe: Alle kvæg; Sengenstald med fast gule	0	276
				(#737735) Fløegruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	142
				(#737734) Fløegruppe: Alle kvæg; Fast drænet gule med skraber og aflørfald	0	1805
4. Stald	498	Naturlig ventilation	3 m	(#739358) Fløegruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	98
				(#739357) Fløegruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	400
11. Stald	798	Naturlig ventilation	3 m	(#739355) Fløegruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	650
5. Stald	311	Naturlig ventilation	3 m	(#739356) Fløegruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	300
3. Stald	1884	Naturlig ventilation	3 m	(#739354) Fløegruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	784
				(#739353) Fløegruppe: Alle kvæg; Fast drænet gule med skraber og aflørfald	0	690
6. Fasanstien	150	Naturlig ventilation	3 m	(#739359) Kyllinger; Skrabehylinger	0	90
2. Stald	654	Naturlig ventilation	3 m	(#739362) Fløegruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	400
				(#739361) Fløegruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	199
15. Ny kalvestald	707	Naturlig ventilation	3 m	(#858954) Fløegruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	600
9. Drivvej	162	Naturlig ventilation	3 m	(#858954) Fløegruppe: Alle kvæg; Fast drænet gule med skraber og aflørfald	0	160
7. Kalveplads	674	Naturlig ventilation	3 m	(#859053) Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	0	400
				(#859052) Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	0	150
Sum						6944
Nudrift						
10. Stald	4128	Naturlig ventilation	3 m	(#739363) Mælkeskøer, køer og stude; Sengenstald med fast gule	0	276
				(#737665) Mælkeskøer, køer og stude; Fast drænet gule med skraber og aflørfald	0	1805
				(#737663) Mælkeskøer, køer og stude; Dybstrøelse	0	142
Eksisterende ældre stalde	1622	Naturlig ventilation	3 m	(#739912) Får og geder; Dybstrøelse	5	190
				(#737673) Mælkeskøer, køer og stude; Dybstrøelse	0	500
				(#737671) Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	0	200
Ombygget maskinhus	403	Naturlig ventilation	3 m	(#737677) Mælkeskøer, køer og stude; Dybstrøelse	0	400
Kalvevogne	200	Naturlig ventilation	3 m	(#737681) Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	0	150
Sum						3472
8 års drift						
10. Stald	4128	Naturlig ventilation	3 m	(#873579) Mælkeskøer, køer og stude; Dybstrøelse	0	142
				(#873578) Mælkeskøer, køer og stude; Fast drænet gule med skraber og aflørfald	0	1805
				(#873577) Mælkeskøer, køer og stude; Sengenstald med fast gule	0	276
Eksisterende ældre stalde	1622	Naturlig ventilation	3 m	(#873581) Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	0	200
				(#873580) Mælkeskøer, køer og stude; Dybstrøelse	0	500
Ombygget maskinhus	403	Naturlig ventilation	3 m	(#873582) Mælkeskøer, køer og stude; Dybstrøelse	0	400
Kalvevogne	200	Naturlig ventilation	3 m	(#873585) Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	0	150
Sum						3273

Tabel 3. Husdyrbrugets produktionsarealer i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift

På figur 2 fremgår de fremtidige driftsbygninger, og på figur 3 kan en skitse over produktionsarealer og staldsystemer ses.

Figur 2. Situationsplan

Figur 3. Produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol)

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved gennemgang af tegninger samt ved opmåling i samarbejde med ansøger på ejendommen.

Bygning 1.	Stuehus
Bygning 2.	Stald
Bygning 3.	Ny ko og goldkostald
Bygning 4.	Stald
Bygning 5.	Stald og råvare
Bygning 6.	fasanvoliere
Bygning 7.	Kalveplads
Bygning 8.	Stald
Bygning 9.	Drivgang
Bygning 10.	Kostald

- Bygning 11. stald
- Bygning 12. Plansiloanlæg
- Bygning 13. Mødding
- Bygning 14. Gylletank 1.430 m³
- Bygning 15. Ny kalvestald
- Bygning 16. Gylletank 2.000 m³

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 5 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
14. Gylletank 1430 m ³	Flydende			1430	357
16. Gylletank 2000 m ³	Flydende			2000 m ³	525
13. Møddingsplads	Fast				143
Gylletank biogas 1	Flydende				511
Gylletank biogas 2	Flydende				496

Tabel 4. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder 14	1987	10 års	1.430	357	Flydelag
Gyllebeholder 16	2007	10 års	2.000	525	Flydelag
Gyllekanaler			200		
Møddingsplads 13				140	
I alt			3.630		

Tabel 5. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllen leveres direkte til biogas fra fortank. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Besætning og gødningsproduktion						
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons	Kg N	Kg P	Kg K
CHR-nr./Besæt.nr: 44981 / 44981						
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	50,0 Årsdyr		754	7.570	1.309	7.498
St.r. årskøer, Sengest. dræn, skraber, ajleaf	242,4 Årsdyr		7.492	34.045	5.814	24.604
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	22,2 Årsdyr		37	523	64	469
			8.284	42.137	7.187	32.572
CHR-nr./Besæt.nr: 44981 / 906517						
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	2,3 Årsdyr	50	4	61	8	55
			4	61	8	55
CHR-nr./Besæt.nr: 44981 / 44981						
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengest. dræn, skraber, ajleaf	9,7 Årsdyr	0	78	560	80	603
			78	560	80	603
CHR-nr./Besæt.nr: 44981 / 906517						
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	7,9 Årsdyr	50	44	418	60	546
			44	418	60	546
CHR-nr./Besæt.nr: 44981 / 44981						
St.r. slagtekalve op til 222 kg, Dybstrøelse (hele arealet)	155,0 Stk		14	168	19	133
			14	168	19	133
CHR-nr./Besæt.nr: 44981 / 906517						
St.r. slagtekalve op til 222 kg, Dybstrøelse (hele arealet)	10,0 Stk	50	11	131	15	104
			11	131	15	104
CHR-nr./Besæt.nr: 44981 / 44981						
St.r. slagtekalve over 222 kg, Dybstrøelse (hele arealet)	3,0 Stk		1	7	1	6
			1	7	1	6
CHR-nr./Besæt.nr: 44981 / 906517						
St.r. slagtekalve over 222 kg, Dybstrøelse (hele arealet)	10,0 Stk		45	406	58	343
St.r. avlstyre over 410 kg, Dybstrøelse (hele arealet)	0,3 Årsdyr	50	1	13	2	11
Ammeko 400-600 kg uden opdr., Dybstrøelse (hele areal..	12,6 Årsdyr	50	121	808	87	1.033
			167	1.226	146	1.386
CHR-nr./Besæt.nr: 52739 / 52739						
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	0,2 Årsdyr		3	33	6	32
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	1,2 Årsdyr		3	37	5	33
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	25,9 Årsdyr		131	1.244	177	1.624
			136	1.314	187	1.690
CHR-nr./Besæt.nr: 95343 / 95343						
Moderfår med lam, Dybstrøelse (hele arealet)	530,0 Årsdyr	92	597	7.738	1.659	16.146
			597	7.738	1.659	16.146
CHR-nr./Besæt.nr: 141621 / 141621						
Moderfår med lam, Dybstrøelse (hele arealet)	47,0 Årsdyr	92	53	686	147	1.432
			53	686	147	1.432
CHR-nr./Besæt.nr: 141622 / 141622						
Moderfår med lam, Dybstrøelse (hele arealet)	84,0 Årsdyr	92	95	1.226	263	2.559
			95	1.226	263	2.559
I alt			9.484	55.674	9.772	57.231

Tabel 6. Produceret husdyrgødning i nudrift

Produktionen af gylle er således 7.570 tons i nudrift. På ejendommen er der i dag således ca. 5,8 mdr. kapacitet. Ejendommen leverer gylle til biogas og får kun den mængde retur på ejendommen, som der er plads til. Resten afsættes til tredjemand. Dermed er der tilstrækkeligt kapacitet.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads indtil det afhentes af biogas.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at lave en kapacitetsberegning. Der vil dog til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29/11/2021 § 10 og 11.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

Ensilage opbevares i ensilagesiloerne og på ensilagepladsen, der kan også opbevares markstak. I foderladen opbevares der råvare løst på gulvet, samt mineraler m.m. i storsække og mindre mængder af halm, halm opbevares også udendørs.

Foder blandes i en fuldfodervogn ved ensilagesiloerne.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforhold

Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

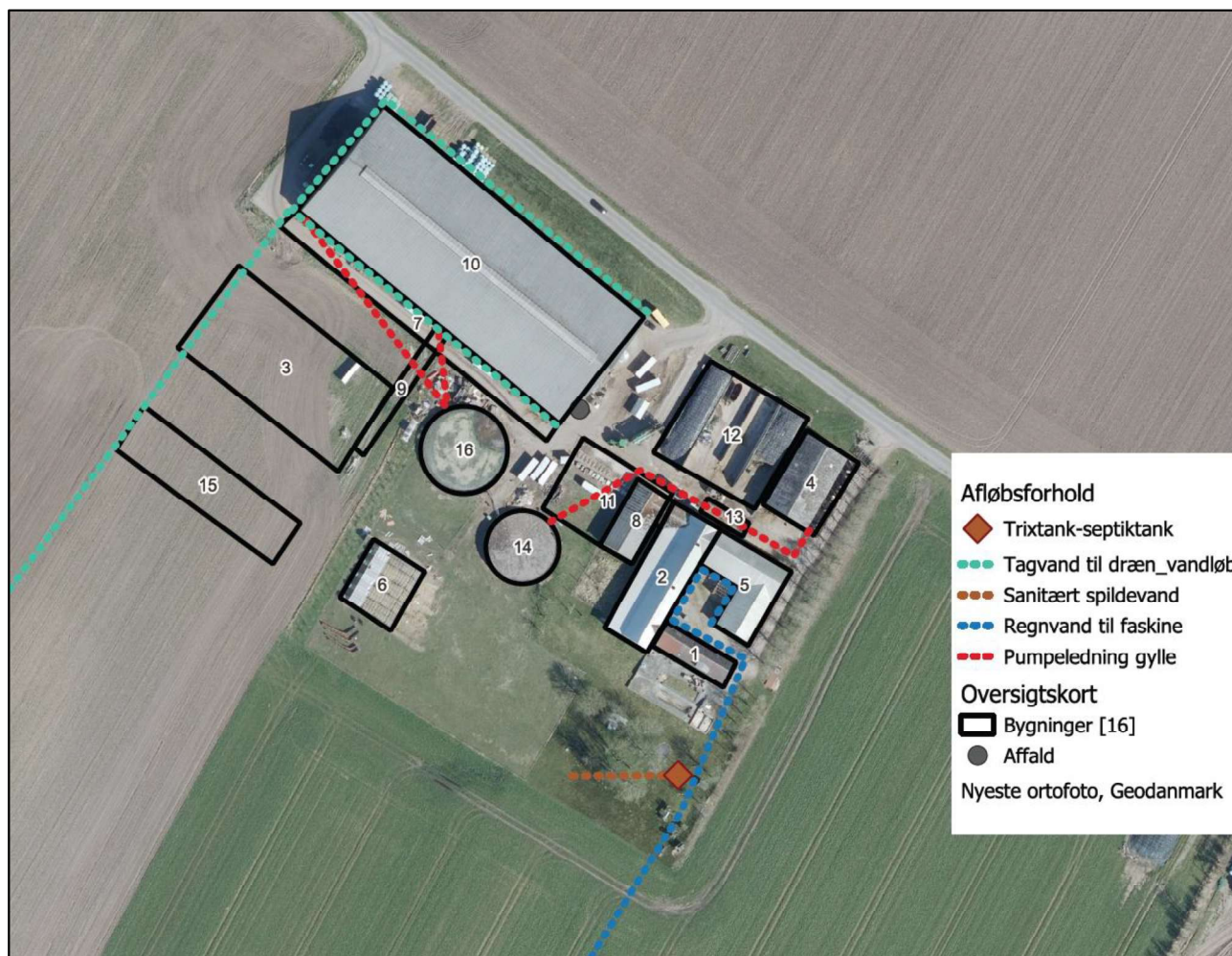
Vand fra befæstede areal og ensilagesiloer løber til gyllesystem og videre til gyllebeholderen.

Tagvand fra bygning 10 ledes til vandløb. Tagvand fra de ældre bygninger ledes til faskine. Tagvand fra de nye stalde vil blive ledt til enten faskine eller til vandløb hvis der kan opnås tilladelse til dette.

Afløbsforhold kan ses på nedenstående figur.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Figur 4. Afløbsplan

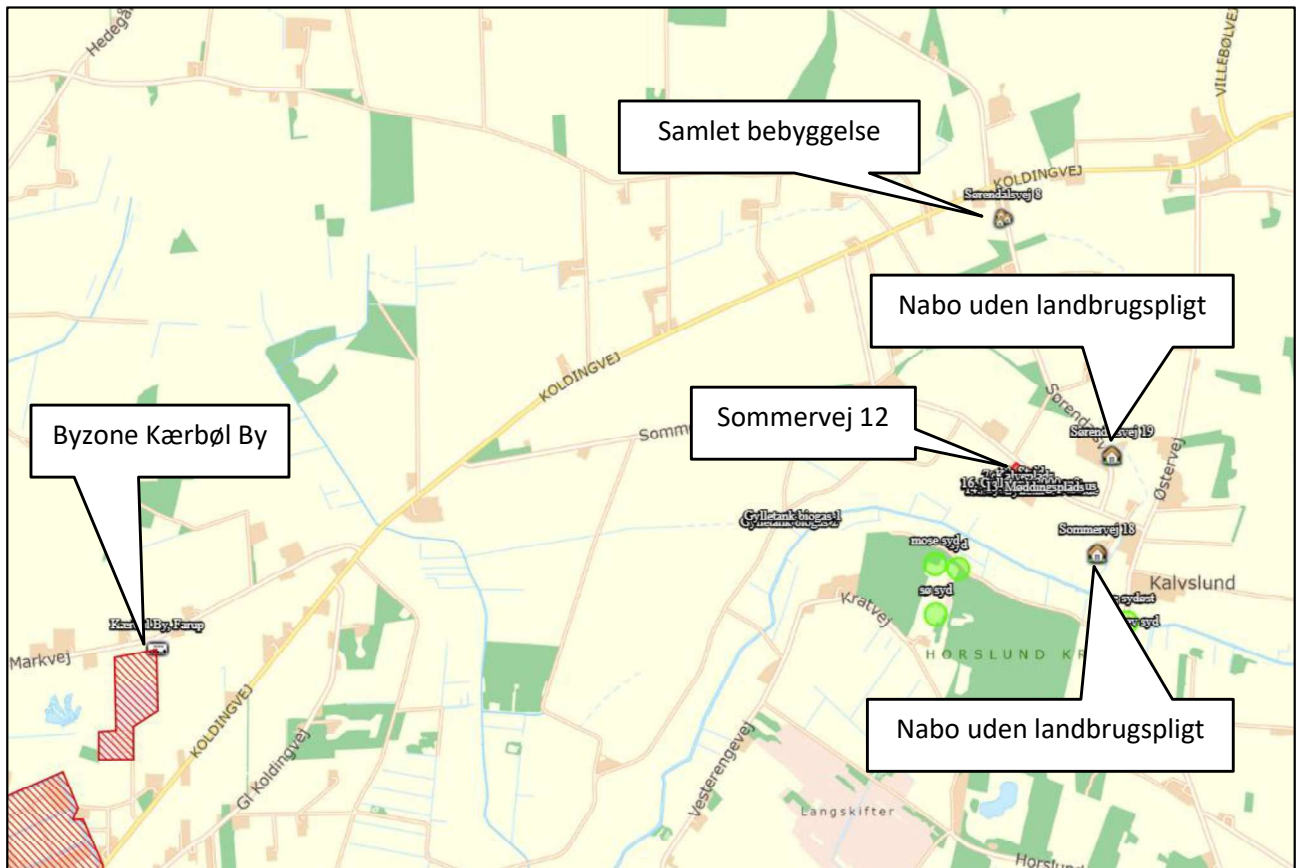
Beliggenhed

Planforhold

Nærmeste nabo er Sommervej 11 beliggende ca. 186 m fra husdyrbruget. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Sørendalsvej 19 ligger ca. 390 m fra husdyrbruget.

Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende ca. 1,3 km nord for Sommervej 12.

Husdyrbruget ligger ca. 4,6 m fra eksisterende byzoneområde (Kærbøl By) og ca. 5,1 km fra Ribe.

Figur 5. Ejendommens placering

Der er tjekket for gasledninger på evida.dk, og der er ikke kendskab til nogen gasledninger i umiddelbar nærhed til husdyrbruget på Sommervej 12.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Landskabet er i forvejen ikke uforstyrret.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> "Fund og fortidsminder og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder indenfor nuværende eller fremtidige bygninger.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde		X
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X

Kulturhistoriske bevaringsværdier		X
Værdifulde kulturmiljøer	X	
Bevaringsværdigt landskab	X	
Større sammenhængende landskab	X	
Område for store husdyrbrug		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 7. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Værdifulde kulturmiljøer er områder, der rummer væsentlige værdier knyttet til kulturhistorien i det åbne land, og hvor oplevelsen af de værdifulde kulturmiljøer ikke må forringes. Inden for de værdifulde kulturmiljøer må der ikke planlægges eller gennemføres byggeri og anlæg ud over det, der er erhvervsmæssig nødvendigt for driften af landbrug, skovbrug eller fiskeri.

Ejendommen ligger indenfor bevaringsværdigt landskab. I et bevaringsværdigt landskab skal landskabets karakter beskyttes og bevares, og nybyggeri må ikke forringe de landskabelige karaktertræk.

Større sammenhængende landskaber er områder, der så vidt muligt skal friholdes for nye tekniske anlæg, medmindre hensynet til bevaring af landskabsværdierne kan sikres.

Vurdering

De nye stalde opføres i tilknytning til de eksisterende stalde og udføres i samme materialer, så bygningerne fremstår som en naturlig del af det eksisterende anlæg og ikke virker dominerende i landskabet. For at afskærme staldene visuelt etableres beplantning på sydsiden af stald 15.

Ved at indpasse det nye byggeri på denne måde forebygges og afhjælpes uheldige landskabsoplevelser ved byggeriet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, idet anlæggets afstand til områderne er større end eller lig med de ovenstående krav, med undtagelse af afstanden til vej og til boringerne DGU nr. 140.977 og DGU nr. 140.949. Afstanden fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til vandboringerne er henholdsvis 19 m og 23 m eller derover og er dermed mindre end afstandskravet på 25 m til vandboringer.

Bygninger med dyr vil i fremtidig drift være placeret længere fra boringerne end i nudrift da stald 5 vil blive reduceret.

Der søges om dispensation for det udendørs foderbord, som er placeret ca. 11 meter fra offentlig vej. Foderbordet udgør en mindre udvidelse af et eksisterende anlæg og vurderes ikke at medføre øgede gener for omgivelserne.

Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet til boringerne samt til offentlig vej.

Afstandene er fastlagt som punkter i Husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det

vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Det vurderes at der kan meddeles dispensation for afstandskravet til boringer. Det er mindre ændringer i eksisterende bygninger.

De øvrige afstandskrav er overholdt.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 6.559,3 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Kildehøjde er i beregningerne sat til 3 m da staldene er naturligt ventileret. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre)			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6156,0	403,2	6559,3
Nudrift	3158,9	403,2	3562,2
8 års-drift	3061,4	447,3	3508,8

Figur 6. 5 Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
eng sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,5
syd	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,5
overdrev syd	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2

Tabel 8. Naturberegninger

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 320 m fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 3,8 km syd for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 1 km nordvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

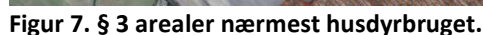
Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,2 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 7 fremgår de områder, som nærmest anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

På baggrund af beregningerne vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke medfører væsentlige påvirkninger af nærliggende ammoniakfølsomme naturområder.

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er, ifølge Esbjerg kommune ved tillæg til miljøgodkendelse i 2017, vurderet at kunne forekomme nær husdyrbruget: odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 12,6 km V for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 8,8 km NV for anlægget), strandtudse (ca. 13,9 km NV for anlægget), løgfrø (ca. 5,1 km SV for anlægget), stor vandsalamander (ca. 11,6 km N for anlægget) og birke- mus (ca. 9,7 km SV for anlægget).

Side 21 af 36

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fældes ikke store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

I skema 247775 er der beregnet lugtemission fra staldene.

Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Sommervej 18	0	FMK	146,5	146,5	563,6	Ja
 Sørendalsvej 19	1	NY	165,2	181,7	499,6	Ja
 Sørendalsvej 8	0	NY	556,9	556,9	1382,1	Ja
 Hygum, Sdr. Hygum	0	NY	765,5	765,5	7112,5	Ja
 Kærbøl By, Farup	0	NY	765,5	765,5	4652,8	Ja

Tabel 9. Lugtgeneberegning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Støv

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Der kan også være støv i forbindelse med håndtering af halm til strøelse med det vil kun være kortvarigt.

Ved interne transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på interne veje på anlægget.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Støj

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er malkeanlægget, foderleverancer, foderblanding samt transport m.v.

Alle stalde er naturligt ventilerede. I bygning 10 er der dog installeret tre vertikale ventilatorer samt to horizontale propeller til cirkulationsventilation.

I bygning 10 er der malkestald. Vakuumpumpen er frekvensstyret og placeret indendørs, hvilket giver en god afskærmning af støjklender. Der sker ingen ændringer i driften i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse.

Foderblandingen foregår dagligt i tidsrummet ca. kl. 7.00–12.00. Selve blandingen sker i plansiloen (bygning 12). I forbindelse hermed foregår der kørsel til plansilo og markstakke for afhentning af ensilage.

Gylle fra bygning 10 afhentes af biogasanlæg to gange ugentligt i dagtimerne. Afhentningen sker med lastbil. Oprøring af gyllebeholdere foretages forud for udbringning af gylle på markerne, primært i foråret.

I forbindelse med høst ensileres der i plansilo og foderlade. Samlet set foregår ensilering ca. 7–10 dage om året. I disse perioder kan det være nødvendigt at arbejde uden for almindelig dagtid.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Sommervej 12 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlægene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre væsentlige gener i omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Lys

Der er udendørsbelysning ved østgavlen af stald 10, og lyset er tændt, når det er nødvendigt for arbejdet. Derudover er der belysning på sydsiden af stald 10 ved kalvepladsen.

I staldene er der lys, når det er nødvendigt af hensyn til arbejdet og dyrevelfærden. Om natten er lyset dæmpet, så dyrene fortsat kan orientere sig.

Ved etablering af bygning 3, 9 og 15 vil der formentlig blive opsat udendørsbelysning. Lyset vil blive afskærmet af eksisterende bygninger og vil kun være tændt, når det er nødvendigt for arbejdet.

Vurdering

Det vurderes, at belysningen på ejendommen er begrænset og tilpasset det driftsmæssige behov. Udendørsbelysningen er placeret ved relevante arbejdsområder og anvendes kun, når det er nødvendigt for driften.

Indendørs belysning i staldene anvendes ligeledes efter behov og under hensyntagen til dyrevelfærden, herunder med dæmpet belysning i nattetimerne, så dyrene fortsat kan orientere sig.

Den fremtidige etablering af udendørsbelysning ved bygning 3, 9 og 15 forventes ikke at medføre væsentlige lysgener for omgivelserne. Dette skyldes, at belysningen vil blive afskærmet af eksisterende bygninger og kun anvendt i nødvendigt omfang.

Samlet set vurderes det, at belysningen på ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer eller omgivelser.

Til- og frakørsels forhold

Der er tre indkørsler til ejendommen, heraf er det hovedsageligt de to vestligste der benyttes til produktionen, mens indkørslen mod øst hovedsageligt benyttes til stuehuset.

Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af indkørsler.

Figur 8. Til- og frakørselsforhold

Transporter

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af mælk, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret

trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriet/slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift
Levende husdyr	130	130
Afhentning af mælk	183	183
Indkøbt foder	52	52
Grovfoder	516	560
Brændstof	52	52
Udbringning af husdyrgødning, flydende	454	500
Udbringning af husdyrgødning, fast	130	
Afhentning af gylle og dybstrøelse, biogas	104	140
Døde dyr	50	50
Affald	38	38
Øvrige (f.eks. sækkevarer, montører, elektriker m.m.)	50	50
Samlet antal transporter	1.759	1.755

Tabel 10. Antal transporter til og fra ejendommen.

Afhentning/levering af gødning til biogas sker hele året rundt. De øvrige transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via privat sikringsordning.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Dieseltanken står indendørs i bygning 2 på betonunderlag og uden afløb, og tankning foregår på fast bund. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen. Rengøringsmidler opbevares i tankrum hvor evt spild kan opsamles.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel af en gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gyllebeholderne tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentral (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Beholderne er placeret i en afstand ca. 350 meter fra vandløb. I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet dog falder mod vandløb men afstanden er forholdsvis lang. På ejendommen er der traktor med frontlæsser og halmballer der kan benyttes til inddæmning af gylle.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Der etableres flydelag på gyllebeholderne for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i beholderen,
- Der udføres 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at beholderen hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om beholderen opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser,
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Ved overpumpning af gylle til gyllebeholder, tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen.
- Der føres logbog over gyllebeholdere.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.
- Maskinstation står for sprøjtningen, og her føres der journal over forbruget af sprøjtemidler.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i ungdyrstalden (bygning 2) i en overjordisk tank på 2.500 liter fra 2014. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget. Rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget opbevares i tankrummet. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen da sprøjtearbejdet udføres af maskinstation.

Medicin

Medicin opbevares i kontoret i kostalden.

Eventuelle medicinrester, skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder der afhentes af godkendt aftager af farligt affald.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Landbrugsplastik og andet plastik sorteres og afhentes af godkendt modtager.

Restaffald der ikke er genbrugseget opbevares i container og afhentes af godkendt modtager.

Mindre fraktioner af affald kommer i affaldsspandene til affald fra husholdningen f.eks. madaffald.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i værksted eller lade. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Kanyler, flasker og knive opsamles og afleveres til godkendt modtager. Der findes normalt ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen, da sprøjtearbejdet udføres af maskinstation og olieskift foretages på værksted.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket lige ved den store gyllebeholder (jf. figur 9).

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde, særlig drikkevandsinteresser eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Der er en drikkevandsboring ved husdyrbruget, DGU nr. 140.949, samt en markvandsboring DGU nr. 140.977.

Fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til vandboringer er der 19 m og 23 m eller længere, og er dermed nærmere end afstandskravet på 25 m til vandboring.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Den ansøgte ændring vil betyde at bygninger med dyr flyttes længere væk fra borerne end i nudrift.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vandforbrug og vandinstallationer

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand. Der anvendes vand fra eget vandværk.

Til kvæg anvendes drikkekar som er udformet og placeret så unødigt vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vaskevand fra malkeanlæg og mæketank genbruges til vask af malkestald.

Der bruges vand til forkøling af mælken og dette vand opsamles og genbruges til drikkevand til køerne.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til malkning, køling af mælk, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring.

Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser. Systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg justeres, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget. Kompressoren til køletanken kontrolleres løbende for utætheder i luftsystemet. Utætheder vil forårsage et stort elforbrug.

Der anvendes dagslysstyret lys i stalden.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvorfor der ikke er et energiforbrug til ventilatorer.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på bespa-

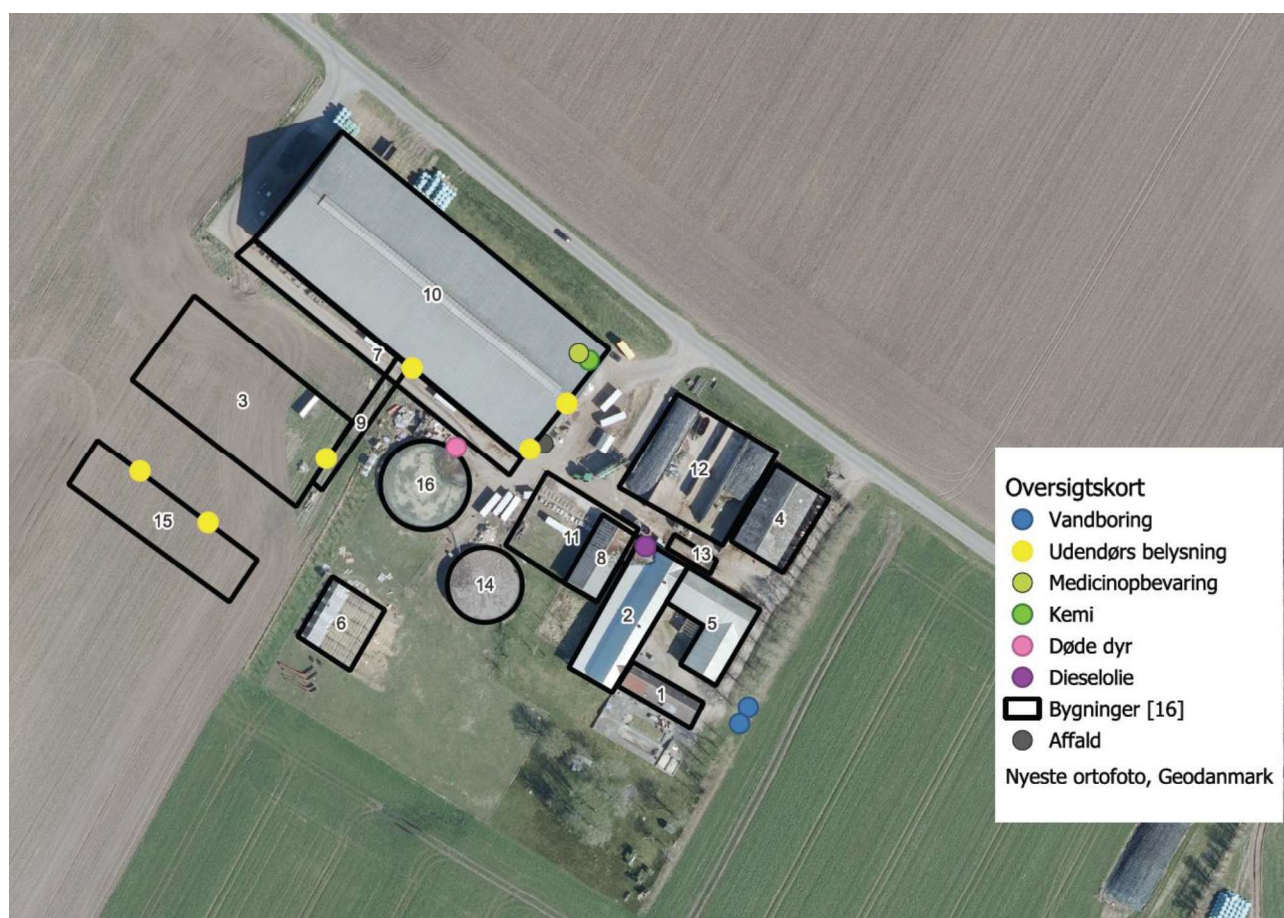
relse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Husdyrgødning afsættes til biogas, hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Jf. Energistyrelsen reducerer afgangning af husdyrgødning udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold, og det er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasgylle har en lavere lattergasemission end fra rågylle.
- Der sker forkøling af mælken, og vakuumpumpen er frekvensstyrret. Begge er tiltag, der er med til at reducere energiforbruget og derved også CO₂ emissionen.

Figur 9. Oversigtskort

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6156	403	6559
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6156	403	6559
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 11 BAT-beregning

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
10. Stald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit
10. Stald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit
10. Stald	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit
4. Stald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit
4. Stald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
8+11. Stald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
5. Stald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
3. Stald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
3. Stald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
6. Fasanvoliere	Kyllinger, Skrabe-kyllinger	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
2. Stald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit
2. Stald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
15. Ny kalvestald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
9. Drivvej	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
7. Kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit
7. Kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 12. Forudsætninger for BAT-beregning

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med landskabelige interesser. For at undgå at skæmme landskabet, opføres de nye stalde bag eksisterende stald, i samme farver og dimensioner og afskærmet af eksisterende bygninger.
- Staldsystemerne i de eksisterende stalde og ny stald, er primært med fast drænet gulv og dybstrøelse med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på plads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er flydelag på gyllebeholderne, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Sommervej 12 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støv og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Sommervej 12 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Der har været overvejet at opføre den nye stald i forlængelse af den eksisterende stald. Denne løsning er imidlertid fravalgt af hensyn til den interne logistik og samspillet med de eksisterende stalde, som ønskes ombygget. Den valgte placering vurderes samlet set at give en mere hensigtsmæssig indretning, bedre arbejdsgange og en mere effektiv drift af anlægget.

Vurdering

Ud fra det alternativ der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.